

Intelligentie-onderzoek uitgevoerd door Valerie VUYLSTEKE, klinisch psychologe, op 28.01.06

Naam: Floris VAN BELLE
Geboortedatum: 03.10.1992
School: Don Bosco – 3^{de} middelbaar
Testbatterij: WISC-III
Testreferentie: 92100306

Floris nam geen Rilatine tijdens het onderzoek.

1. Vraagstelling

Floris' vader heeft op eigen initiatief contact opgenomen met onze dienst voor een intelligentie onderzoek. Floris zou een kind zijn met hoogbegaafde capaciteiten. In het lager onderwijs heeft Floris één jaar overgeslagen. Momenteel presteert Floris eerder ondermaats op school.

Floris is al jaren in medicamenteuze behandeling voor zijn hyperactiviteit (Rilatine). Kenmerken van hyperactiviteit zijn thuis volgens vader minder aanwezig doordat er voldoende structuur en discipline is. Op school zou Floris teruggetrokken zijn.

Floris zou kenmerken van het Asperger Syndroom vertonen, maar dit is nog niet verder onderzocht.

Floris geeft aan vooral moeilijkheden met fysica en chemie te ondervinden.

2. Observaties tijdens onderzoek

Floris is een zeer beleefde en taalvaardige jongen. Hij werkt bereidwillig mee en doet zijn uiterste best. Gedurende het 2 uur durende onderzoek is Floris zeer geconcentreerd, alleen op het einde geeft hij zelf aan wat moeite te hebben om zijn aandacht er bij te houden. Hij heeft over het algemeen een goede werkhouding en taakspanning.

Floris is wel zeer veeleisend naar zichzelf toe. Als hij het gevoel heeft iets niet te kunnen, geraakt hij al vlug in paniek (bonkt dan lichtjes met hoofd op tafel).

Perfectionisme en negatieve faalangst zijn merkbaar

Floris heeft een rijke woordenschat. Hij kan zeer gedetailleerd en uitgebreid omschrijven wat een woord betekent. Soms moet Floris erop gewezen niet te veel uit te wijden. Zijn expressieve en receptieve taalvaardigheden zijn zeer sterk.

3. Intelligentie-onderzoek : WISC-III (Wechsler Intelligence Scale for Children)

De prestaties van het kind worden op 13 verschillende subtests samengevat in een intelligentiescore die aangeeft hoe goed het kind presteert ten opzichte van leeftijdgenoten.

Het totaal IQ wordt onderverdeeld in een verbaal en perfoormaal IQ.

- Het verbale IQ meet alles wat betrekking heeft op woordenschat, taalgevoel en redeneervermogen.
- Het performale IQ meet hoe iemand praktisch omgaat met zijn kennis. Motorische vaardigheden en bepaalde inzichten (bijv. ruimtelijk inzicht) spelen hierbij een rol.

Floris VAN BELLE behaalt op de WISC-III de volgende IQ-scores (gemiddeld tussen 90 en 110):

Totaal IQ	: 145	Hoogbegaafdheid
Verbaal IQ	: 149	Hoogbegaafdheid
Perfoormaal IQ	: 127	Begaafdheid

Factoranalyse (gemiddeld tussen 90 en 110):

Verbaal begrip	: 150	Zeer Begaafd
Perceptuele organisatie	: 123	Begaafd
Vrijheid van afleidbaarheid	: 121	Begaafd

Subtestresultaten in standaardscores (gemiddeld tussen 8 en 12):

Verbale subtests

Informatie (vragen over algemene kennis)	16
Overeenkomsten (tussen twee woorden)	18
Rekenen (verbale rekenopgaven beantwoorden)	15
Woordkennis (definities van woorden geven)	19
Begrijpen (vragen beantwoorden over allerlei alledaagse problemen)	16
Cijferreeksen (voorgelezen cijfers herhalen)	9

Performale subtests

Onvolledige tekeningen (aanwijzen wat ontbreekt)	13
Substitutie (symbolen natekenen gekoppeld aan cijfers)	14
Plaatjes ordenen (kaartjes stripverhaal ordenen)	19
Blokpatronen (rood/wit patroon namaken met blokken)	15
Figuur leggen (puzzelen)	6
Symbolen vergelijken (zoeken naar gemeenschappelijke figuren)	13
Doolhoven (doolhoven oplossen)	14

Interpretatie

Het totale IQ van Floris VAN BELLE is zeer hoog. Er is echter een significant verschil tussen zijn verbale en performale capaciteiten, waarbij zijn verbaal IQ significant hoger is dan zijn performaal IQ.

De resultaten op de verbale subtesten zijn goed tot zeer goed. Zijn taalbegrip en – uiting is erg sterk.

Bijna alle verbale subtesten scoren zeer hoog (subtestscore boven 12) en wijzen op het volgende:

- Begrijpen (16) begrijpen van vragen, breedte van sociale kennis en expressieve en receptieve taalvaardigheden
- Informatie (16): begrijpen van vragen, breedte van feitenkennis en langtermijn geheugen
- Woordkennis (19): woordkennis, verbale begripsvorming, abstract denken en productieve taalvaardigheid
- Rekenen (15): rekenvaardigheden, begrijpen van vragen, aandacht en concentratie en probleemoplossingvaardigheden
- Overeenkomsten (18): abstract denken, flexibiliteit in denken en productieve taalvaardigheid

Alle performale subtesten scoren zeer hoog, behalve op de subtest Figuur Leggen behaalt hij een score beneden het gemiddelde (6). In deze subtest zijn visuele synthese, visueel-motorische coördinatie en psychomotorische snelheid belangrijk.

Op volgende performale subtesten scoort Floris hoog tot zeer hoog (subtestscore boven 12)

- Onvolledige Tekeningen (13): patroonherkenning, visueel lange termijn geheugen en aandacht en concentratie
- Substitutie (14): patroonwaarneming, visueel onmiddellijk geheugen, associatief leren, psychomotorische snelheid en aandacht en concentratie
- Plaatjes Ordenen (19): patroonherkenning, sociale kennis, visueel organiseren en logisch redeneer- en denkvermogen
- Blokpatronen (15): visueel-ruimtelijk inzicht, visuele synthese en analyse, oog-hand coördinatie en psychomotorische snelheid
- Symbolen Vergelijken (13): patroonherkenning, psychomotorische snelheid, aandacht en concentratie

Floris behaalt een gemiddelde score op de subtest Cijferreeksen (9) wat wijst op een normaal auditief onmiddellijk geheugen en focus-aandacht-concentratiefuncties.

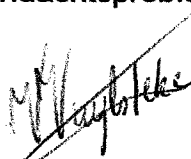
4. Conclusie:

Floris is een 13-jarige jongen die presteert op een zeer hoogbegaafd niveau. Zijn prestatieprofiel is disharmonisch; er is een significant verschil tussen zijn verbale en non-verbale capaciteiten. Zijn verbale capaciteiten zijn significant sterker dan zijn performale vaardigheden. Op de factor Verbaal Begrip scoort Floris op een zeer begaafd niveau, op de factoren Vrijheid van Afleidbaarheid (focus-aandacht-concentratiefuncties) en Perceptuele Organisatie factor scoort hij op een begaafd niveau.

Perfectionisme en negatieve faalangst kunnen opgemerkt worden tijdens het onderzoek. Deze factoren kunnen zijn schools presteren negatief beïnvloeden. Op sociaal-emotioneel vlak blijkt Floris problemen te ondervinden. Een discrepantie is merkbaar tussen zijn cognitieve intelligentie (verstandelijk begrijpen) en sociaal-emotionele intelligentie (wat ze emotioneel kunnen verwerken), wat wel vaker voorkomt bij hoogbegaafde kinderen. In het onderwijs is verveling (te weinig uitdaging) een grote bedreiging voor hoogbegaafden.

Verdere psychodiagnostiek (o.a. aandachtstesten, belevingsonderzoek...) is ten zeerste aangewezen om een betere kijk te krijgen op het schools onderpresteren en zijn sociaal-emotioneel functioneren.

Eerder werd al eens gesproken over het Asperger Syndroom maar dit werd niet verder onderzocht. Floris neemt al jarenlang Rilatine maar de diagnose ADHD is nooit gesteld. Hoewel Floris het intelligentie onderzoek onderging zonder medicamenteuze ondersteuning, waren geen kenmerken van hyperactiviteit of aandachtsproblemen waar te nemen.


Valérie Vuylsteke
Klinisch Psycholoog